

Sygn. akt *IV Ka 609/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy

w składzie :

Przewodniczący SSO Danuta Lesiewska

Sędziowie : SO Anna Osińska

SO Wiesław Juchacz - sprawozdawca

Protokolant protokolant Agnieszka Sawicka

przy udziale Jerzego Koźmińskiego Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2013 roku

sprawy **B. K.**

oskarżonego z art.177§2 kk

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

z dnia 15 kwietnia 2013 roku sygn. akt II K 17/13

- zmienia zaskarżony wyrok w pkt 5 w ten sposób, że orzeczony środek karny ogranicza do pojazdów mechanicznych, dla prowadzenia których konieczne są uprawnienia kategorii A, B, BE, C, CE i T;
- w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy ;
- zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 15 kwietnia 2013r. sygn. akt II K 17/13 oskarżonego B. K.:

- uznano za winnego tego, że w dniu 30 października 2012r. w miejscowości T. gm. Z. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem ciężarowym marki M. nr rej. (...) 99 na prostym odcinku drogi, podczas wykonywania manewru wyprzedzania, przekroczył dozwoloną prędkość oraz nie zachował szczególnej ostrożności i podjął wykonanie tego manewru bez właściwej oceny przedpoła jazdy i odległości nadjeżdżającego z przeciwną stronę pojazdu, zjechał na przeciwległy pas ruchu, w wyniku czego doprowadził do czołowego zderzenia z prawidłowo poruszającym się tym samym pasem samochodem osobowym marki (...) o nr rej. (...), kierowanym przez L. P., na skutek czego ww. oraz pasażer samochodu W. N. ponieśli śmierć w wyniku odniesionych obrażeń tj. przestępstwa z art.177§2 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności;

- na podstawie art.69§1 kk w zw. z art.70§1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wyżej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono oskarżonemu na 5 lat tytułem próby;
- na podstawie art.71§1 kk wymierzono oskarżonemu karę 180 stawek dziennych grzywny, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 30 złotych;
- na podstawie art.63§1 kk na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania od 30 października 2012r. do 29 stycznia 2013r. , przyjmując że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny i karę grzywny uznano za wykonaną w całości;
- na podstawie art.42§1 kk wymierzono oskarżonemu B. K. środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres lat 4;
- na podstawie art.63§2 kk na poczet orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zaliczono okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 31 października 2012r;
- wymierzono oskarżonemu 660 zł opłaty sądowej i zwolniono go od pozostałych kosztów sądowych.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli prokurator i obrońca oskarżonego.

Prokurator na podstawie art.425§1 i 2 kpk oraz art.444 kpk zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze, na niekorzyść oskarżonego B. K..

Na podstawie art.427§2 kpk i art.438 pkt 4 kpk wyrokowi temu zarzucił rażąco niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności, polegającą na wymierzeniu kary 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 5 lat próby, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu , jak również właściwości i warunków osobistych oskarżonego wynika, że dla spełnienia celów wychowawczych i zapobiegawczych kary oraz jej społecznego oddziaływania konieczne jest orzeczenie wobec oskarżonego kary surowszej, to jest kary 4 lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art.425§1 i 2 kpk oraz art.459§2 kpk zaskarżył postanowienie Sądu Rejonowego w Inowrocławiu zawarte w wyroku z 15 kwietnia 2013r. sygn. akt II K 17/13 w przedmiocie częściowego zwolnienia oskarżonego B. K. z kosztów postępowania w całości na niekorzyść oskarżonego.

Na podstawie art.427§2 kpk i art.438 pkt 2 kpk postanowieniu temu zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, to jest przepisu art. 624§1 kpk w zw. z art.17 usy.1 i 2 Ustawy z 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych, poprzez częściowe zwolnienie oskarżonego B. K. od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w sytuacji, gdy nie zachodzą podstawy do takiego zwolnienia określone w art.624§1 kpk.

Na podstawie art.427§1 kpk i art.437§1 i 2 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie rozstrzygnięć związanych z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności; podwyższenie wymierzonej oskarżonemu B. K. kary z 2 lat pozbawienia wolności do 4 lat pozbawienia wolności; orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 4 lat; obciążenie oskarżonego kosztami sądowymi w całości.

Obrońca oskarżonego B. K. na podstawie art.425§1 i 2 kpk oraz art.444 kpk zaskarżył ww. w pkt 1 w zakresie kwalifikacji prawnej czynu oraz w pkt 5.

Na podstawie art.427§2 kpk i art.438 pkt 3 i 4 kpk wyrokowi temu zarzucił :

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na uznanie, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu w postaci doprowadzenia do wypadku, którego następstwem jest śmierć innych osób na skutek umyślnego

naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, podczas gdy prawidłowa jego ocena dokonana w oparciu o zasady logicznego rozumowania prowadzi do wniosku, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu na skutek nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym;

2. rażąco niewspółmierność orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych przy uwzględnieniu właściwości i warunków osobistych oskarżonego, w tym w szczególności jego wykształcenia oraz predyspozycji zawodowych, przy uwzględnieniu aktualnej sytuacji na rynku pracy, który to zakaz uniemożliwia mu w istocie podjęcie zatrudnienia, w szczególności w zakresie posiadanych kwalifikacji.

Na podstawie art.427§1 i art.437§2 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę opisu czynu opisanego w pkt 1 wyroku poprzez przyjęcie, że oskarżony 30 października 2012r. w miejscowości T.gm. Z.nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem ciężarowym marki M.nr rej. (...)(...) na prostym odcinku drogi, podczas wykonywania manewru wyprzedzania, zjechał na przeciwny pas ruchu, w wyniku czego doprowadził do czołowego zderzenia z prawidłowo poruszającym się tym pasem samochodem osobowym marki (...)nr rej. (...), kierowanym przez L. P., na skutek czego ww. oraz pasażer samochodu W. N.ponieśli śmierć w wyniku odniesionych obrażeń; złagodzenie orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych poprzez orzeczenie ww. środka karnego wobec pojazdów mechanicznych kategorii C, CE, T (tj. z wyjątkiem kategorii A i B).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja prokuratora nie zasługiwała na uwzględnienie, natomiast apelacja obrońcy była częściowo zasadna.

Na wstępie należy podkreślić, iż zgodnie z art.2§2 kpk podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne, co obliguje sąd do rozważenia wszystkich okoliczności zarówno na korzyść jak i niekorzyść oskarżonego. Zaznaczyć ponadto trzeba, że z zasadą prawdy materialnej ściśle powiązana jest zasada swobodnej oceny dowodów, która oznacza, że materiał dowodowy powinien być oceniany z uwzględnieniem prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy, a także doświadczenia życiowego (art.7 kpk).

Zasada swobodnej oceny dowodów nie może prowadzić do dowolności przyjmowanych ocen i takiego wyboru dowodów stanowiących podstawę ustaleń faktycznych, których nie dałoby się skontrolować w trybie postępowania odwoławczego. Aby orzeczenie mogło zostać skontrolowane, jego uzasadnienie musi zawierać wskazania, jakie fakty sąd uznał za udowodnione i na jakich - dokonując tej oceny - opierał się dowodach, tylko bowiem wówczas będzie można stwierdzić czy nie dopuszczono się błędów natury faktycznej bądź logicznej. Uzasadnienie wyroku stanowi przecież dokument o charakterze sprawozdawczym i powinno zawierać uporządkowany wynik narady z dokładnym wskazaniem jaką przyjęto podstawę faktyczną.

Wymóg prawidłowego rozumowania nakłada obowiązek przeprowadzenia logicznego wnioskowania, a więc każdorazowo przedstawienia argumentów przemawiających za dokonaną oceną, ale także powiązań pomiędzy poszczególnymi dowodami.

Zawarta w kodeksie postępowania karnego zasada, iż podstawę rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne, wprowadza obowiązek wnikliwego ustalenia wszystkich okoliczności jest więc gwarantem trafności decyzji w wypadku spełnienia oczywiście wymogów wynikających z tej reguły.

Zdaniem sądu odwoławczego Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i właściwie ocenił zgromadzony materiał dowodowy.

Więszego zastanowienia wymagała natomiast wysokość wymierzonej kary. Gdy się weźmie pod uwagę skutek, powinna być ona znacznie surowsza, gdy natomiast większą uwagę skupi się na dotychczasowym sposobie życia i w ogóle sylwetce sprawcy, niezasadne byłoby orzekanie bezwzględnej kary pozbawienia wolności. Uwzględniając dyrektywy wymiaru kary oraz stopień społecznej szkodliwości czynu, uznano że w przedmiotowej sprawie zasadne

było orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W apelacji obrońca oskarżonego wniósł o „enumeratywne wymienienie w sentencji wyroku kategorii pojazdów, których dotyczyć ma ww. zakaz tj. A, B, BE, C, CE, T z jednoczesnym nie wskazaniem, iż zakaz ten ma dotyczyć „wszelkich pojazdów mechanicznych” . W tym miejscu wyjaśnić bowiem należy, iż oskarżony oprócz kwalifikacji kierowcy zawodowego ma również uprawnienia do obsługi wózków widłowych, jednakże z uwagi na posiadanie silnika, pojazd ten zgodnie w doktrynie zaliczany jest do pojazdów mechanicznych, co w świetle aktualnego brzmienia orzeczonego wobec oskarżonego zakazu skutkuje brakiem zgody ze strony potencjalnych pracodawców na zatrudnienie go w powyższym charakterze, co w sposób znaczący ogranicza jego szanse na aktualnym rynku pracy. Mając na uwadze wszystkie wyżej wskazane okoliczności, stwierdzić należy, iż środek karny orzeczony w dotychczasowym brzmieniu tj. obejmujący wszelkie pojazdy mechaniczne, w istocie stanowi nadmierną dolegliwość względem oskarżonego, albowiem w sposób znaczący ogranicza mu możliwość znalezienia zatrudnienia, spełniając tym samym znamiona kary rażąco niewspółmiernej.”

Mając powyższe na uwadze zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczony środek karny ograniczono do pojazdów mechanicznych, dla prowadzenia których konieczne są uprawnienia kategorii A, B, BE, C, CE i T. Oskarżony będzie miał możliwość ustabilizowania swojej sytuacji życiowej, co ma istotne znaczenie przy orzeczeniu kary z warunkowym zawieszeniem wykonania. Obsługa wózków widłowych odbywa się generalnie w pomieszczeniach, halach, na placach magazynowych, nie będzie więc stanowił zagrożenia dla uczestników ruchu drogowego.

W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy. Zwolniono oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciążono Skarb Państwa.